

खण्ड २०७५

संख्या ७

गाउँ सभावाट पारित मिति २०७५/०३/२५

प्रसौनी गाउँपालिका एफ.एम. रेडियो (व्यवस्थापन तथा
सञ्चालन) ऐन, २०७५

प्रसौनी गाउँपालिका

प्रसौनी, वारा
प्रसौनी गाउँपालिका
प्रसौनी, वारा

प्रसौनी गाउँपालिका एफ.एम. रेडियो (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०७५

प्रस्तावना:

नेपालको संविधानको अनुसूची-८ को ३ वर्मोजिम र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ दफा २ ग अनुसार एफ.एम. रेडियो सञ्चालनकोलागि अनुमति, नवीकरण र नियमन गर्ने सम्बन्धमा ऐनको व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

प्रसौनी गाउँपालिकाको गाउँ सभाले नेपालको संविधानको धारा २२६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी एफ.एम. रेडियो सञ्चालनकोलागि अनुमति, नवीकरण र नियमन गर्न एफ.एम. रेडियो (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०७५ पारित गरेको छ।

परिच्छेद-१
प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- (१) यस ऐनको नाम प्रसौनी गाउँपालिकाको एफ.एम. रेडियो (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०७५ रहेको छ।
- (२) यो ऐन गाउँ सभाले परित गरी स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भएपछि प्रारम्भ हुनेछ।

२. परिभाषा:

बिषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा

- (१) “गाउँपालिका” भन्नाले प्रसौनी गाउँपालिका सम्झनुपर्छ।
- (२) “अध्यक्ष” भन्नाले यस प्रसौनी गाउँपालिकाको अध्यक्ष सम्झनुपर्छ।
- (३) “उपाध्यक्ष” भन्नाले प्रसौनी गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष सम्झनुपर्छ।
- (४) “कार्यपालिका” भन्नाले प्रसौनी गाउँपालिकाको कार्यपालिका सम्झनुपर्छ।
- (५) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले प्रसौनी गाउँपालिकाको प्रशासकीय प्रमुखको रूपमा काम गर्ने कर्मचारी प्रमुख सम्झनुपर्छ। यसले कार्यपालिका र गाउँ सभाको सदस्य सचिवलाई समेत जनाउछ।
- (६) “कार्यालय” भन्नाले प्रसौनी गाउँपालिकाको कार्यपालिकाको कार्यालय सम्झनुपर्छ।
- (७) “कार्यपालिका सदस्य” भन्नाले प्रसौनी गाउँपालिकाको कार्यपालिका सदस्य सम्झनुपर्छ। सो शब्दले गाउँपालिकाको अध्यक्ष, उपाध्यक्ष र वडा अध्यक्ष समेतलाई जनाउछ।
- (८) “गाउँ सभा” भन्नाले प्रसौनी गाउँपालिकाको गाउँ सभा सम्झनुपर्छ।
- (९) “सभा सदस्य” भन्नाले प्रसौनी गाउँपालिकाको गाउँ सभा सदस्य सम्झनुपर्छ। सो शब्दले गाउँपालिकाको अध्यक्ष, उपाध्यक्ष र वडा अध्यक्ष कार्यपालिका सदस्य समेतलाई जनाउछ।

- (१०) “मन्त्रालय” भन्नाले सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय वा सो कामकोलागि तोकिएको संघ र प्रदेशको मन्त्रालयलाई सम्झनु पर्छ ।
- (११) “बिषयगत शाखा” भन्नाले प्रसौनी गाउँपालिका अन्तरगतको बिषयगत शाखा, उपशाखा, कार्यालय वा इकाईलाई सम्झनुपर्छ ।
- (१२) “वडा सचिव” भन्नाले प्रसौनी गाउँपालिकाको वडा कार्यालयको प्रशासकीय प्रमुखको रूपमा कामकाज गर्न तोकिएको वडा सचिव/कर्मचारी सम्झनुपर्छ ।
- (१३) “वडा समिति” भन्नाले प्रसौनी गाउँपालिकाको वडा समितिहरु सम्झनु पर्छ ।
- (१४) “समन्वय तथा अनुगमन समिति” भन्नाले यसै ऐनको दफा १२ वमोजिम गठन हुने समन्वय तथा अनुगमन समितिलाई सम्झनु पर्छ ।
- (१५) “स्याटेलाईट रिसिभिंग सिष्टम” भन्नाले अधिकांश भाग पृथ्वीको वायुमण्डल बाहिर रहने वा रहेको एक वा एक भन्दा बढी भू-उपग्रहहरु व अन्तरिक्ष स्टेशनबाट प्राप्त गर्ने डिस एण्टेना लगायतका संचार प्रणाली सम्झनु पर्दछ ।
- (१६) “रेडियो यन्त्र” भन्नाले लगातार तारको कनेक्शन विना रेडियो तरंगद्वारा शब्द, चित्र वा संकेत प्राप्त गर्ने वा पठाउने कामको निमित्तप्रयोग गरिने देहायको यन्त्रहरु सम्झनुपर्छः
- (क) डिस एण्टेना लगायत सबै प्रकारको स्याटलाईट रिसिभिंग सिष्टमहरु,
 - (ख) रेडियो ट्रान्समिटर
- (१७) संस्था भन्नाले एफएम रेडियो सञ्चालन गर्ने प्राइभेट फर्म, सभेदारी, सहकारी, कम्पनि आदि आदि समेतलाई बुझाउने छ ।
- (१८) “तोकिएको” वा “तोकिए बमोजिम” भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत बनेका नियमावलीमा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम भन्ने जनाउछ ।

परिच्छेद-२

प्रसारण अनुमति वा स्वीकृति र खारेजी सम्बन्धी व्यवस्था

३. प्रसारण सम्बन्धी कार्यक्रमको रेखदेख र सञ्चालनः

- (१) गाउँपालिका भित्र १०० (एक सय) वाट सम्मको एफ. एम. रेडियोको प्रसारण सम्बन्धी कार्यक्रमको रेखदेख र सञ्चालनको नीति निर्माण र नियमन गर्ने अधिकार कार्यपालिकालाई हुनेछ ।
- (२) यो ऐन लागु हुनुपूर्व प्रचलित कानून बमोजिम इजाजतपत्र लिई सञ्चालन भैरहेका एफ. एम. रेडियोहरुको प्रसारण सम्बन्धी कार्य यसै ऐन बमोजिम भएको मानिनेछ ।
- (३) यो ऐन लागु हुनुपूर्व प्रचलित कानून बमोजिम इजाजतपत्र लिई सञ्चालन भैरहेका एफ. एम. रेडियोहरुको प्रसारण सम्बन्धी कार्यको रेखदेख र नियमन कार्य समेत यसै ऐन अनुसार कार्यपालिकाको हुनेछ ।

४. इजाजतपत्र नलिई प्रसारण गर्न नहुने:

- (१) कसैले यस ऐन बमोजिम इजाजतपत्र नलिई गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र एफ.एम. सञ्चालन गर्न पाउने छैन ।
- (२) कसैले उपदफा (१) विपरित गरेमा दफा १९ बमोजिम जरिवाना गरिनेछ ।
- (३) यस दफामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि यो ऐन आउनु भन्दा अगावै प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम दर्ता भै सञ्चालन भैरहेका १०० वाट सम्म क्षमता भएका एफ.एम. रेडियोहरुको हकमा नयाँ इजाजतपत्र लिइरहनुपर्ने छैन तर यो ऐन लागु भएको मितिले ३ (तिन) महिना भित्र कार्यपालिका कार्यालयमा तोकिएको शुल्क बुझाएर इजाजतपत्र दर्ता नियमित गर्नु पर्नेछ ।

५. इजाजतपत्रकोलागि निवेदन दिनु पर्ने:

- (१) एफ.एम. रेडियो सञ्चालन इजाजतपत्र लिन चाहने संस्थाले तोकिए बमोजिमको ढाँचामा कार्यपालिका समक्ष निवेदन दिनुपर्नेछ ।
- (२) एफ.एम. रेडियो सञ्चालन गरीरहेका संस्थाले इजाजतपत्र दर्ता नियमित गर्न तोकिए बमोजिमको ढाँचामा कार्यपालिका समक्ष निवेदन दिनुपर्नेछ ।
- (३) उपदफा (१) बमोजिमको निवेदन उपर आवश्यक छानविन गरी कार्यपालिकाले उपयुक्त ठानेमा १०० वाड सम्मको एफ.एम. रेडियो सञ्चालन इजाजतपत्र दिन सक्नेछ ।
- (४) उपदफा (२) बमोजिमको निवेदन उपर आवश्यक छानविन गरी कार्यपालिकाले एफ.एम. रेडियो सञ्चालन दर्ता नियमित इजाजतपत्र दिन सक्नेछ ।
- (५) इजाजत दिन नस्किने अवस्था कारण सहितको जानकारी संबन्धितलाई दिनु पर्ने छ ।

६. निवेदनसाथ संलग्न गर्नुपर्ने:

दफा ५ बमोजिम दिने निवेदन साथ देहायको कागजात संलग्न गर्नु पर्नेछः

- (१) सम्बन्धित विषयमा अनुभवी तथा ख्याति प्राप्त व्यक्ति वा मान्यता प्राप्त अनुसन्धानात्मक संस्थाबाट आफूले इजाजतपत्र लिन खोजेको विषयको आर्थिक, प्राविधिक तथा व्यावशायीक पक्षमा विस्तृत अध्ययन गर्न लगाई तयार गरेको प्रतिवेदन,
- (२) प्रसारण संस्था दर्ताको प्रमाणपत्र, सम्बन्धित विधान तथा सञ्चालकहरूको नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, कर चुक्ता प्रमाण पत्र ।
- (३) निवेदन दस्तुर बुझाएको नगदी रसिद वा तोकिएको राजश्व खातामा जम्मा गरेको दोस्रो प्रति भौचरको साथै प्रसारण केन्द्र रहने ठाउँको विवरण र रित पुगेको स्वमित्व स्विकृती पत्र ।
- (४) एफ.एम. रेडियो सञ्चालन दर्ताकोलागि उपदफा (१)(२)(३) बमोजिमका कागजाद सहित र दर्ता (नियमित) गर्नकोलागि उपदफा (२)(३) बमोजिमको कागजाद सहित, स्विकृतीप्रप्त इजाजतपत्रको प्रतितिपी संलग्न गरी तोकिए बमोजिमको ढाँचामा र नवीकरणकोलागि उपदफा (२)(३) बमोजिमको कागजाद, स्विकृतीप्रप्त इजाजतपत्रको प्रतितिपी सहित अन्य तोकिएको कागजात र ढाँचामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।

७. इजाजतपत्र दिन सकिने :

- (१) समन्वय तथा अनुगमन समितिले दफा ६ बमोजिम एफ.एम. रेडियो सञ्चालन दर्ताकोलागि उपयूक्त देखेमा कार्यपालिकामा प्राप्त निवेदन र संलग्न कागजात साथै राखी फ्रिक्वेन्सी उपलब्ध हुने नहुने सम्बन्धमा नेपाल सरकारको विषयगत मन्त्रालयमा लेखि पठाउनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम लेखि पठाएको विषयमा नेपाल सरकारको सम्बन्धित मन्त्रालय/निकाय बाट फ्रिक्वेन्सी उपलब्ध गराउन सकिने व्यहोरा लेखि आएमा गाउँपालिकाले निवेदकलाई इजाजतपत्र उपलब्ध गराउनेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम इजाजतपत्र दिनुपूर्व गाउँपालिकाले रेडियो उपकरणहरु (एफ. एम. ट्रान्समिटर, एस.टी.एल.लिंक र बि.बि.सि.रिसिभर) को इजाजत र नियमनको व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।
- (४) रेडियो उपकरणहरु (एफ एम ट्रान्समिटर, एस.टी.एल.लिंक र बि.बि.सि.रिसिभर) को इजाजतपत्र लिनकोलागि तोकिए बमोजिमका कागजातहरु अनिवार्य समावेश गर्नुपर्ने छ ।
- (५) रेडियो उपकरणहरु (एफ एम ट्रान्समिटर, एस.टी.एल.लिंक र बि.बि.सि.रिसिभर) को इजाजतपत्र गाउँपालिकाले तयार गरे बमोजिम हुनेछ ।
- (६) इजाजतपत्रको अवधी एक आर्थिक वर्षको हुनेछ ।

८. इजाजतपत्रको अवधी र नवीकरण दस्तुर:

- (१) एफ.एम रेडियोको इजाजतपत्र प्रत्येक आर्थिक वर्षमा नवीकरण गर्नु पर्नेछ ।
- (२) इजाजतपत्र नवीकरण गराउन इजाजतपत्र बहाल रहने अवधी भुक्तान भएको ३ (तिन) महिना भित्र दफा ६ को उपदफा (२) (३) मा उल्लेखित कागजात, गाउँ सभाले तोके अनुसारको बुझाउनु पर्ने बार्षिक एवं अन्य शुल्क बुझाएको प्रमाण संलग्न गरी इजाजतपत्र नवीकरणकोलागि गाउँपालिकामा निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम इजाजतपत्र नवीकरण निवेदनलाई तोकिए बमोजिम नवीकरण गरी दिनु पर्ने छ ।
- (४) उपदफा (२) बमोजिमको म्याद भुक्तान भएपछि १ वर्ष (आषढ मसान्त) सम्म इजाजतपत्र नवीकरण गर्न आएमा तोकिए बमोजिमको थप जरिवाना र विलम्ब दस्तुर समेत लिई कार्यपालिकाको निर्णयले इजाजतपत्र नवीकरण गरी दिन सक्नेछ ।
- (५) उपदफा (४) बमोजिमको म्याद भुक्तान भएको १ वर्ष (आषढ मसान्त) भित्र पनि इजाजतपत्र नवीकरण नगराएमा त्यस्तो इजाजतपत्र स्वतः रद्द हुनेछ ।
- (६) एफ.एम रेडियो दर्ता, तथा दर्ता (नियमित) र नवीकरण तथा विलम्ब शुल्क एवं जरिवाना तोके अनुसार हुनेछ ।

९. दस्तुर तिर्नु पर्ने :

- (१) एफ.एम. रेडियो सञ्चालन गर्ने व्यक्ति, संस्था वा निकायले गाउँ सभाले तोके बमोजिम शुल्क तिर्नु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम शुल्क बुझाउँदा सम्बन्धित व्यक्ति संस्था वा निकायले अधिल्लो आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण सम्पन्न गराई सोको प्रतिवेदन समेत पेश गर्नु पर्नेछ ।

- (३) उपदफा (१) बमोजिम शुल्क नबुझाउने वा उपनियम (२) बमोजिम लेखापरीक्षणको प्रतिवेदन पेश नगर्ने संस्था वा व्यक्तिका सम्बन्धमा समन्वय तथा अनुगमन समितिले देहाय बमोजिम गर्नसक्नेछः-
- (क) विज्ञापनमा रोक लगाउन,
 - (ख) सञ्चार सामग्री एवं सोसँग सम्बन्धित कच्चा पर्दाथको पैठारीमा रोक लगाउन,
 - (ग) त्यस्तो संस्था वा व्यक्तिको प्रेस प्रतिनिधि प्रमाणपत्र रद्द गर्ने।
- सो अनुसार गर्दा लाग्ने जरिवाना भने गाउँपालिकाले असुल गरीलिने छ ।

१०. प्रसारणमा रोक लगाउन सकिने:

- एफ.एम. रेडियो प्रसारण स्थलको निरीक्षण गर्दा वा त्यस्तो एफ.एम. रेडियोको कुनै प्रसारण सम्बन्धमा परेको उजुरीको छानबीन गर्दा देहाय बमोजिम हुनेछ ।
- (१) निरीक्षण तथा छानबीन गर्दा शर्त बमोजिम कार्यक्रम प्रसारण नगरेको भेटिई समन्वय तथा अनुगमन समितिले सचेत गराई सुधारको मौका दिंदा पनि शर्त बमोजिम काम नगरेको भन्ने पुनः गरिएको निरीक्षण तथा छानबीनबाट देखिएमा बढीमा ३ महिनाकोलागि त्यस्तो एफएम रेडियोको कुनै कार्यक्रम वा सम्पूर्ण कार्यक्रमको प्रसारणमा रोक लगाउन सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमको कारबाही गर्दा पनि शर्त बमोजिम काम नगरेको भन्ने निरीक्षण तथा छानबीनबाट देखिएमा कार्यपालिले एफ.एम रेडियो तत्काल बन्द गर्न/हटाउन निर्देशन दिन सक्नेछ ।
- (३) कसैले ऐन बमोजिम इजाजतपत्र नलिई अनधिकृत रूपमा कुनै एफ.एम रेडियो प्रसारण गरेको देखिएमा/भेटिएमा त्यस्तो एफ.एम रेडियो तत्काल बन्द गर्न/हटाउन निर्देशन दिइनेछ ।
- (४) उपदफा (२)(३) बमोजिम दिएको निर्देशन पालना नगरेमा कार्यपालिकाले एफ.एम रेडियो सञ्चालन सम्बन्धी सबै उपकरण, औजार तथा सामाग्री जफत गर्नसक्नेछ ।
- (५) एफ.एम. रेडियोलाई कारबाही गर्दा कारबाही गर्नु पुर्व सफाईको मौका दिनु पर्नेछ ।

११. इजाजतपत्र रद्द गर्न सकिने:

तोकिएको शर्त र समयावधि भित्र प्रसारण प्रारम्भ नगर्ने व्यक्ति संस्था वा निकायको इजाजतपत्र स्वतः रद्द हुनेछ । तर सो संस्थाको आधा भन्दा वढि कार्य भइसकेको देखिएमा ३ महिना थप समय दिन सकिनेछ ।

परिच्छेद-३ अनुगमन तथ नियमन

१२. समन्वय तथा अनुगमन समिति:

एफ.एम रेडियो सञ्चालन व्यवस्थापन गर्न गराउन गाउँपालिकामा निम्नानुसारको एक समन्वय तथा अनुगमन समिति रहने छः

- (१) गाउँपालिकाको अध्यक्ष
- (२) कार्यपालिकाको सदस्यहरूमध्येवाट १ जना महिला सहित २ जना

-संयोजक

-सदस्य

(विषयवस्तुको जानकारी भएको भए राम्रो)

- (३) गाउँ सभाको सदस्यहरु मध्ये संयोजकले तोकेको १ जना महिला -सदस्य
(४) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत -सदस्य सचिव
(५) संयोजकले आवश्यकता ठानेमा विषय विज्ञलाई परामर्शकोलागि बैठकमा आमन्त्रित सदस्यको रूपमा सहभागी गराउन सकिने छ।

१३. एफ.एम रेडियो समन्वय तथा अनुगमन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:

- समन्वय तथा अनुगमन समितिलाई देहाय बमोजिमको काम, कर्तव्य र अधिकार हुनेछः
- (१) इजाजतपत्र प्राप्त गर्न दर्ता हुन आएका १०० वाट क्षमतासम्मको एफ.एम. रेडियोको दर्ता सम्बन्धमा आवश्यक छानविन गरी निर्णयार्थ कार्यपालिकामा पेश गर्ने।
(२) गाउँपालिकाको इजाजतमा सञ्चालित एफ.एम. रेडियोहरूले तोकिएको शर्त अनुरूप कार्य गरे नगरेको अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाउने।
(३) गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र एफ.एम रेडियो सञ्चालनकोलागि आवश्यक समन्वय तथा सोको अनुगमन गर्ने, आवश्यक निर्देशन दिने।
(४) सञ्चालित एफ.एम. रेडियोहरू वारे प्राप्त गुनासो उजुरीहरूको छानविन गरी आवश्यक कारबाही गर्ने र पुर्ण रूपमा वन्द गराउनु पर्ने देखिएमा निर्णय सहित कार्यपालिकामा पेश गर्ने।
(५) दर्ता नियमित र नवीकरण (वार्षिक) गर्नकोलागि परेका आवेदन उपर आवश्यक छानविन गरी उपयुक्त देखिएमा दर्ता नियमित र नवीकरण अनुमती दिने।
(६) समयानुकूल एफ.एम. रेडियो सञ्चालन सम्बन्धी नीति नियम निर्देशिका तयार गरी लागु गर्ने, गराउने।
(७) आवश्यक देखिएका अन्य कार्यहरु गर्ने।

१४. समन्वय तथा अनुगमन समितिको बैठक र कार्यप्रक्रिया:

- (१) समन्वय तथा अनुगमन समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्नेछ।
(२) समितिको बैठक भत्ता सेवा सुविधा तोकिए बमोजिम हुनेछ।
(३) बैठक सञ्चालन विधि प्रकृया तोके बमोजिम हुनेछ।

परिच्छेद-४

पालना गर्नुपर्ने शर्त तथा प्रसारण

१५. एफ.एम रेडियोले पालना गर्नुपर्ने शर्तहरू:

- यस कानून बमोजिम दर्ता र दर्ता नियमित भई सञ्चालनमा रहेका एफ.एम रेडियोहरूले कार्यक्रम प्रसारण गर्दा देहाय बमोजिमको शर्तहरूको अधीनमा रही कार्यक्रम प्रसारण गर्नुपर्नेछः
- (१) एफ.एम. रेडियोले प्रसारण गर्ने समाचार कुनै दल विशेषको नभई स्वतन्त्र, तटस्थ रूपमा सत्य समाचारको रूपमा कार्यक्रम प्रसारण गर्नुपर्नेछ।
(२) लोककल्याणकारी समाचारहरूको प्रसारणमा ध्यानदिनु पर्नेछ।

- (३) समाचार प्रवाहमा देशको राष्ट्रियता, सार्वभौमसत्ता, अखण्डता तथा वातावरणमा कुनै पनि किसिमले असर नपर्ने हिसावमा प्रसारण गर्नुपर्ने हुन्छ ।
- (४) सेवा लिन ईच्छुक सेवाग्राहीलाई विना पूर्वाग्रह सेवा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । साथै सेवा सुविधा तोकदा प्रचलित बजार दरभन्दा बढी लिन पाइने छैन ।
- (५) कार्यालय समय अधिपछि र विदाको दिनमा पनि सेवाग्राहीको आवश्यकता बमोजिम सेवा प्रवाह गर्ने व्यवस्था सुनिश्चतता गर्नु पर्नेछ ।
- (६) स्विकृती लिदा तोकिएको समय कार्यक्रम र वन्देजको पुर्ण पालना गरी नियमित कार्यक्रम प्रसारण गर्नु पर्नेछ । नियमित प्रसारणमा प्रविधिक कारणले ७ दिन भन्दा बढी प्रसारण वन्द गर्नुपर्ने अवस्था आएमा सोको कारण सहित र पुन प्रसारण सुरु गर्दा समेत कार्यपालिकालाई जाकारी गराउनु पर्नेछ ।
- (७) कार्यक्रम प्रसारण वा वितरण गर्दा सम्बन्धित प्रसारण संस्था वा व्यक्तिको सहमति लिएको हुनुपर्नेछ ।
- (८) गाउँपालिकाको समाचार कार्यक्रम तयार र प्रसारणको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।
- (९) यो कार्यविधि लागु हुनु पूर्व सूचना तथा संचार मन्त्रालयबाट राष्ट्रिय प्रसारण ऐन, २०४९ र राष्ट्रिय प्रसारण नियमावली, २०५२ बमोजिम जारी गरेका १०० वाट सम्मका एफ. एम. को ईजाजतपत्रहरु यसै ऐन बमोजिम जारी भएको मानिनेछ ।
- (१०) आपत्कालीन वा विपद्को समयमा संघीय तथा प्रदेश सरकार र कार्यपालिकाबाट निर्देशन भएमा सरकारी सूचनाहरू निःशुल्क प्रसारण गर्नुपर्नेछ ।
- (११) युद्ध वा संकटकालीन समय आई परेमा संघीय तथा प्रदेश सरकार र कार्यपालिकाले कुनै खास कार्यक्रमहरू मात्र प्रसारण गर्नेगरी निर्देशन दिएमा सोही कार्यक्रमहरू मात्र प्रसारण गर्नुपर्नेछ ।
- (१२) कार्यक्रम प्रसारण गर्ने प्रसारण संस्था वा व्यक्तिले कार्यक्रम प्रसारणको आरम्भ, बीच र अन्त्यमा आफ्नो परिचय (कल साइन) दिनुपर्नेछ ।
- (१३) प्रचलित ऐन कानुनको पूर्णरूपमा परिपालना गर्नुपर्नेछ ।

१६. प्रसारण गर्न नहुने:

एफ.एम. रेडियोहरूले देहाय बमोजिमको कुनै कार्यक्रम प्रसारण गर्ने छैन:

- (१) नेपालको सुरक्षा, शान्ति र व्यवस्थामा खलल पर्न जाने ।
- (२) सर्वसाधारण जनताको सदाचार, नैतिकता र सामाजिक मर्यादामा आघात पर्न जाने ।
- (३) नेपालको सार्वभौमसत्ता र अखण्डतामा आँच पुऱ्याउने ।
- (४) विभिन्न जात, जाति, धर्म, वर्ण, क्षेत्र, सम्प्रदायका मानिसहरू बीच वैमनश्यता सिर्जना गर्ने वा सामाजिक दुर्भावना फैलाउने ।
- (५) अदालतको अवहेलना हुने ।
- (६) सामाजिक विकृति फैलाउने किसिमका अशिल्ल सामग्रीहरू ।
- (७) कुनै व्यक्ति, संस्था वा निकायको नाम किटान गरी कसैको मान, मर्यादा वा प्रतिष्ठामा आघात पार्ने सामग्रीहरू

- (८) कुनै व्यक्ती, निकायको गोपनियताको हकमा दखल हुने सामाग्रीहरू ।
- (९) संविधान तथा प्रचलित कानूनको सीमाभित्र रही गाउँ सभाले प्रसारण गर्न नहुने भनी तोकिदिएका अन्य सामग्रीहरू ।

१७. कार्यक्रम प्रसारण प्रारम्भ गर्नु पर्ने:

- (१) इजाजतपत्र प्राप्त व्यक्ति वा सङ्गठित संस्थाले इजाजतपत्र वा अनुमतिपत्र पाएको मितिले ३ महिनाभित्र आफ्नो प्रसारण प्रारम्भ गर्नु पर्नेछ ।
- (२) इजाजतपत्र प्राप्त कुनै व्यक्ति वा सङ्गठित संस्थाले उपनियम (१) बमोजिमको अवधी भित्र प्रसारण प्रारम्भ गर्न नसक्ने भएमा सोको आधार र कारण समेत खुलाई अवधी थपकोलागि त्यस्तो अवधी भुक्तान हुनु अगावै उल्लेख भए अनुसार प्रसौनी गाउँपालिकाको समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम पर्न आएको निवेदन उपर आवश्यक जाँचबुझ गर्दा अवधी थप गर्न मनासिव देखेमा प्रसौनी गाउँपालिकाको एफ. एम. रेडियो समन्वय तथा अनुगमन समितिले १ (एक) महिनासम्मको अवधी थप गर्नसक्नेछ ।
- (४) उपदफा (१) वा (३) बमोजिमको अवधीभित्र पनि प्रसारण प्रारम्भ नगर्ने व्यक्ति वा संस्थाले प्राप्त गरेको एफ. एम. रेडियो सञ्चालन इजाजतपत्र स्वतः रद्द हुनेछ ।

१८. नियमन गर्न सक्ने:

- (१) इजाजतपत्र लिदा तोकिएको शर्तहरू बमोजिम कार्यक्रम प्रसारण गरे वा नगरेको सम्बन्धमा एफ.एम. रेडियो समन्वय तथा अनुगमन समितिले वा तोकिएको अधिकारीले प्रसारण सम्बन्धी संस्थाको निरीक्षण तथा छानवीन गर्न गराउन सक्नेछ । साथै निरीक्षण तथा छानवीन गर्दा शर्त बमोजिम कार्यक्रम प्रसारण नगरेको पाइएमा इजाजतपत्रमा उल्लेखित शर्तहरू बमोजिम कार्यक्रम प्रसारण गर्न एफ.एम रेडियो समन्वय तथा अनुगमन समितिले वा तोकिएको अधिकारीले एक पटककोलागि बढीमा १ महिना समय उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम निरीक्षण तथा छानवीन गर्दा शर्त बमोजिम कार्यक्रम प्रसारण नगरेको र पटक पटक मौका दिंदा पनि शर्त बमोजिम काम नगरेको भन्ने पुनः गरिएको निरीक्षण तथा छानवीनबाट देखिएमा वा कसैले ऐन बमोजिम इजाजतपत्र नलिई अनधिकृत रूपमा कुनै कार्यक्रम प्रसारण गरेको देखिएमा कार्यपालिकाले त्यस्तो एफ.एम रेडियो तत्काल बन्दगर्नसक्नेछ । तर बन्द गर्नु अगाडि सफाईको मौका दिनु पर्नेछ ।

१९. दण्ड जरिवाना:

- (१) यस कानून विपरित गर्नेलाई कार्यपालिकाले एफ. एम. रेडियो समन्वय तथा अनुगमन समितिको सिफारिशमा हर्जना विगो सहित प्रसारण सामाग्री र थप १,००,०००१०० -एक लाख रुपैयाँ सम्म जरिवाना गर्नसक्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम जरिवाना गर्नुपूर्व त्यस्तो एफ.एम. रेडियो सञ्चालकलाई आफ्नो भनाइ राख्ने मौका दिइनेछ ।

२०. पुनरावेदनः

कार्यपालिकाले दफा १९ बमोजिम गरेको जरिवाना उपर चित्त नबुझ्ने पक्षले सो निर्णय भएको ३५ दिनभित्र न्यायिक समितिमा पुनरावेदन गर्नसक्नेछ । न्यायिक समितिको निर्णय उपर समेत प्रचलित कानून बमोजिम पुनरावेदन लाग्नेछ ।

परिच्छेद-५

ठाउसारी, नामसारी तथा संसोधन

२१. इजाजतपत्रको प्रतिलिपि:

- (१) यस कानून बमोजिम प्राप्त इजाजतपत्र हराएमा, नासिएमा वा कुनै कारणवश च्यातिएमा इजाजतपत्र प्राप्त व्यक्ति वा संस्थाले सो को प्रतिलिपिमाग गर्नसक्नेछ ।
- (२) कसैले उपदफा (१) बमोजिम प्रतिलिपी मांग गरेमा तोकिएको दस्तुर लिई प्रतिलिपी (नक्कल) दिनु पर्नेछ ।

२२. विवरण संशोधन गर्न सक्ने:

- (१) कसैले इजाजतपत्रमा उल्लेखित कुनै विवरण संशोधन गर्न चाहेमा वा विवरण बदल चाहेमा तोके बमोजिम दस्तुर सहित तोकिए बमोजिमको ढाँचामा कार्यपालिका कार्यालयमा निवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम विवरण बदल वा विवरण बदल दिएको निवेदनको व्यहोरा मुनासिब देखिएमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले निवेदन बमोजिमको विवरण कायम गरी दिन सक्नेछ ।

२३. हक हस्तान्तरण गर्न सक्ने:

- (१) गाउँपालिकाको बाट इजाजत पत्र लिई सञ्चालनमा रहेका एफ. एम. रेडियोका हक (स्वामित्व) हस्तान्तरण गर्नुपर्ने भएमा देहाय बमोजिमको कागजात सहित निवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।
 - (क) स्वामित्व (हक) हस्तान्तरण सम्बन्धित सहमती पत्र (दुवै पक्षको) ।
 - (ख) स्वामित्व स्विकार गर्ने पक्षको कानूनी वैधता ।
 - (ग) स्वामित्व स्विकार गर्ने पक्षको विवरण ।
 - (घ) स्वामित्व हस्तान्तरण गर्न दुवै पक्षको सञ्चालक समितिको निर्णय ।
 - (ड) गाउँपालिकाले तोकेको अन्य आवश्यक कागजात र विवरण ।
- (२) गाउँपालिकामा पेश भएको हक हस्तान्तरण सम्बन्धी निवेदन र कागजातको अध्ययन गरी उपयुक्त देखिएमा आवश्यक प्रकृया पुरा गरी एफ. एम. रेडियो समन्वय तथा अनुगमन समितिको निर्णयले हक हस्तान्तरण स्विकृत हुनेछ ।
- (३) हक हस्तान्तरणकोलागि लाग्ने दस्तुर तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

२४. ठाउसारी (स्थान्तरण) गर्न सक्ने:

- (१) गाउँपालिकाको वाट इजाजत पत्र लिई सञ्चालनमा रहेका एफ. एम. रेडियोका ठाउसारी (स्थान्तरण) गर्नुपर्ने भएमा देहाय बमोजिमको कागजात सहित तोकिए बमोजिमको निवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (क) ठाउसारी (स्थान्तरण) गर्नपर्नाको कारण ।
- (ख) ठाउसारी (स्थान्तरण) भई स्थापना हुने स्थानको विवरण ।
- (ग) प्रसारण केन्द्र रहने ठाउँको विवरण र रित पुगेको स्वमित्व स्विकृती पत्र ।
- (घ) सञ्चालक समितिको निर्णय ।
- (ड) अनुसुची -१३ को निवेदनमा उल्लेख भएको अन्य कागजात र विवरण ।
- (२) प्रसौनी गाउँपालिकामा पेश भएको ठाउसारी (स्थान्तरण) सम्बन्धी निवेदन र कागजातको अध्ययन गरी उपयुक्त देखिएमा आवश्यक प्रकृया पुरा गरी एफ. एम. रेडियो समन्वय तथा अनुगमन समितिको निर्णयले ठाउसारी (स्थान्तरण) स्विकृत हुनेछ ।
- (३) ठाउसारी (स्थान्तरण) कोलागि लाग्ने दस्तुर तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-६ विविध

२५. कर लाग्ने

एफ. एम. सञ्चालन गर्दा लाग्ने आयकर लगायतका कर दस्तुर सम्बन्धी व्यवस्था संघीय कानून बमोजिम हुनेछ ।

२६. यसै अनुसार हुने:

यो ऐन लागु हुनु पूर्व सूचना तथा संचार मन्त्रालयबाट राष्ट्रिय प्रसारण ऐन, २०४९ र राष्ट्रिय प्रसारण नियमावली, २०५२ बमोजिम जारी गरेका १०० वाट सम्मका एफ. एम. को इजाजतपत्रहरु यसै बमोजिम जारी भएको मानिनेछ ।

२७. व्याख्या तथा संशोधन

यस ऐनको संशोधन गर्नु पर्ने भएमा एफ.एम रेडियो समन्वय तथा अनुगमन समितिको सिफारिशमा कार्यपालिकाले गाउँ सभामा पेश गरी संशोधन गर्नुपर्नेछ ।

२८. प्रचलित कानून बमोजिम हुने :

यस ऐनमा लेखिएको विषयमा यसै ऐन बमोजिम र अन्य विषयमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

२९. नियममवली बनाउन सक्ने :

यस ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न कार्यपालिकाले आवश्यक नियमावली, निर्देशिका वा कार्यविधि बनाउन सक्नेछ ।

३०. संकमणकालीन व्यवस्था:

- (१) यस ऐनले तोकिए बमोजिम हुने भनी व्यवस्था गरेको काम नियमावली नआएसम्म गाउँ कार्यपालिका ऐनको अधिनमा रही निर्णय गरे अनुसार हुनेछ ।

३१. बाधा अडकाउ फुकाउने अधिकार:

यस ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न कुनै बाधा अडकाउ परेमा कार्यपालिकाले त्यस्तो बाधा अडकाउ हटाउन आदेश जारी गर्नसक्नेछ ।

३२. बचाऊ र खारेजी:

- (१) यस ऐनको उद्देश्य तथा विषय एवं क्षेत्रमा प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम यस अघि भएका कार्यहरु यसै ऐन बमोजिम भएको मानिनेछ ।
- (२) यस ऐनको कुनै दफा उपदफा संघीय तथा प्रदेश कानून सग वाभिएमा वाभिएको हदसम्म खारेज हुनेछ ।
- (३) यस ऐनको कुनै दपल, उपदफा संघ तथा प्रदेश कानून सग वाभिएको अवस्थामा लागु भई सकेका हद सम्म कार्यान्वयन हुनेछ ।